

RÆLINGEN KOMMUNE

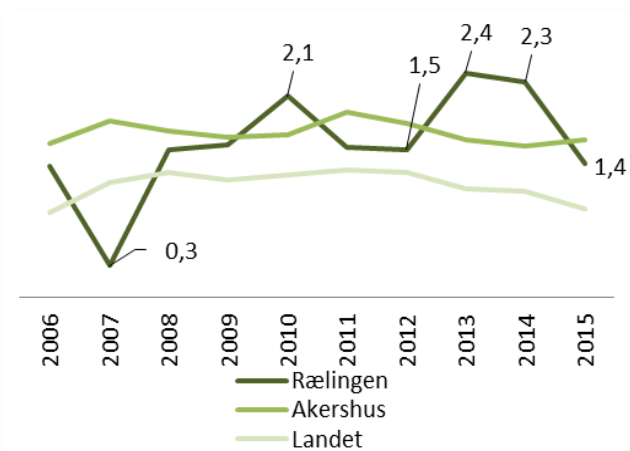
Årsberetning 2015

Kortversjon

Trivselskommunen med nærhet til Østmarka og Øyeren

Antall innbyggere i Rælingen kommune pr 31. desember 2015 er 17 426. Rælingen har de siste årene hatt en befolkningsvekst godt over landsgjennomsnittet, med relativt høy utbygging, hovedsakelig på Smestad. Årsaken til at befolkningsveksten i 2015 er lavere enn de foregående årene er redusert utbygging på Smestad i andre halvår 2015. Prognosene viser imidlertid fortsatt høy vekst i perioden framover, og med høy utbyggings-takt vi vil kunne oppleve variasjoner fra år til år.

Rælingen har en ung befolkning, med en høyere andel innbyggere i alderen 0-17 år enn både landsgjennomsnittet og Akershus. Vi har også en lavere andel eldre over 80 år, og en høyere andel innvandrere enn landet og Akershus.

Befolkningsvekst siste 10 år
Kilde: SSB

Rælingen er en attraktiv kommune på Nedre Romerike med sentral beliggenhet og gode muligheter for naturopplevelser. Kommunens visjon er «Trivselskommunen med nærhet til Østmarka og Øyeren», og visjonen gjenspeiles i kommunens utvikling av fysiske og sosiale møteplasser, blant annet Marikollen idrettspark.

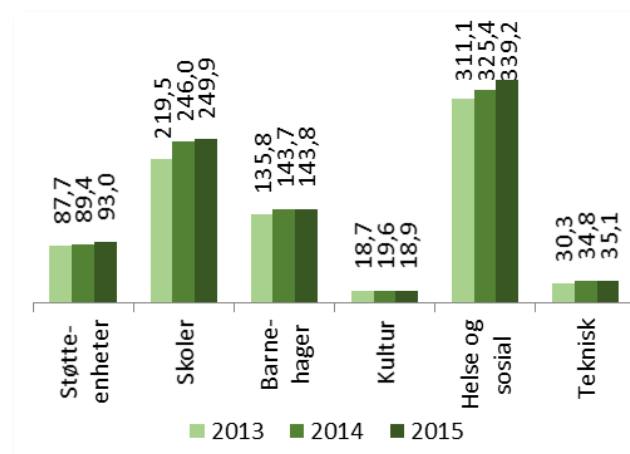
Det planlegges utvikling av et sentrumsområde knyttet til Fjerdingby og utvidelse av Marikollen idrettspark.

I Rælingen er det 6 barneskoler og 2 ungdomsskoler, og antall elever pr. 1. oktober 2015 er totalt 2 163.

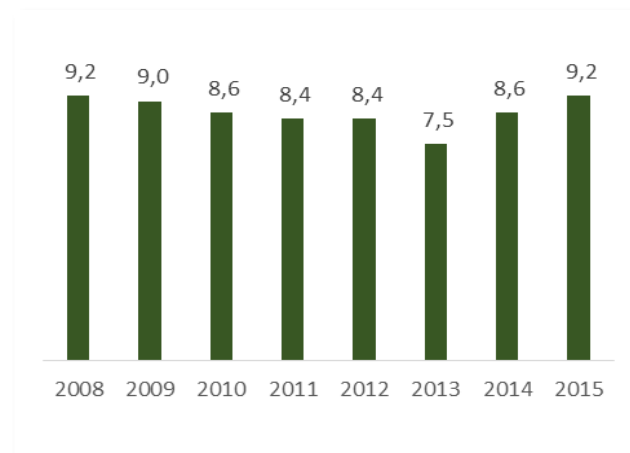
Kommunen har også 9 kommunale barnehager og 8 ikke-kommunale. Pr. 15. desember 2015 går det til sammen 1 151 barn i barnehagene i Rælingen.

Rælingen kommune har 2 omsorgssentre med sykehjemsplasser og tilknyttede tilrettelagte utleieboliger og drifter 5 heldøgnsbemannede omsorgsboliger. Antall mottakere av institusjons- og hjemmetjenester er 522 ved utgangen av 2015.

Antall årsverk i Rælingen kommune ved utgangen av 2015 var 879,9 fordelt på 1 077 ansatte. Sykefraværet i Rælingen kommune i 2015 var på 9,2 %, en økning på 0,6 prosentpoeng fra 2014.

Antall årsverk
Kilde: Visma HRM

Sykefravær i prosent
Kilde: Visma HRM

Det økonomiske resultatet for 2015 ble et overskudd på 6,6 mill. Økonomien har hatt en positiv utvikling fra 2014, og resultatet er vesentlig bedre enn prognosene i løpet av året. Forbedringene er hovedsakelig knyttet til pensjon, redusert skattesvikt og et lavt rentenivå. Enhetenes prognoser er også forbedret i løpet av året.

Netto driftsresultat er et resultatbegrep som gir uttrykk for om kommunens løpende drift er robust nok til å håndtere kostnadssvingninger. Netto driftsresultat for Rælingen utgjør 1,8 % av brutto driftsinntekter, dette er litt svakere enn anbefalt nivå på 2 %.

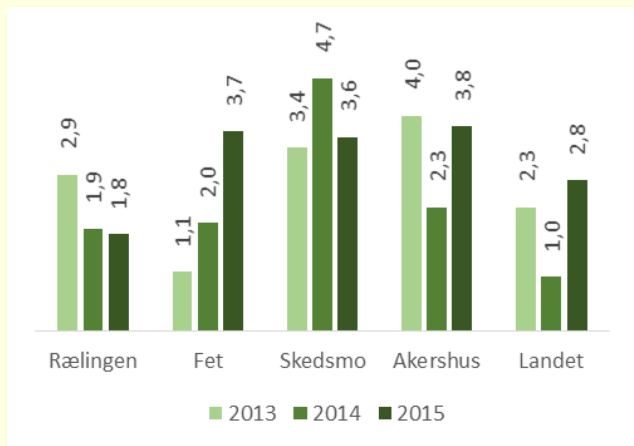
Disposisjonsfondet er frie oppsparte midler, og viser kommunens evne til å håndtere perioder med endrede betingelser uten å måtte redusere tjenestetilbudet. Størrelsen på disposisjonsfondet til Rælingen kommune er ved utgangen av året 43,3 mill. Dette er på omtrent samme nivå som året før, etter at det ble redusert i 2014. Disposisjonsfondet er så vidt innenfor anbefalt nivå, som er 4 %.

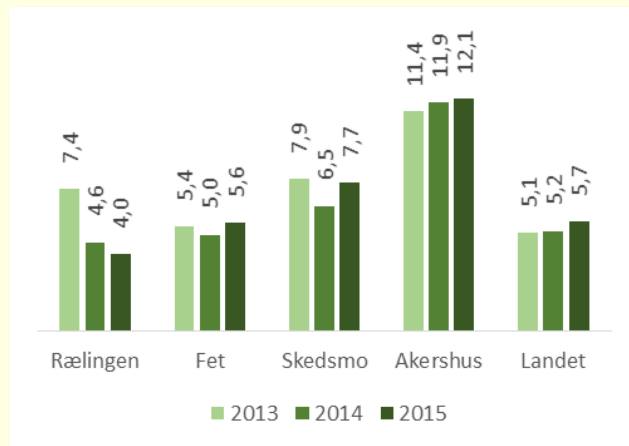
Netto lånegjeld i Rælingen kommune er ved utgangen av 2015 på 1,1 mrd. Dette utgjør kr 63 565,- pr. innbygger, og 102,5 % av brutto driftsinntekter. Dette nøkkeltallet er et uttrykk for kommunens evne til å betjene tilbakebetaling av lånene. Det er anbefalt at lånegjelden ikke overstiger inntektene, dermed er Rælingens lånegjeld litt høyere enn anbefalingene i 2015.

Investeringsnivået er omtrent på gjennomsnittlig nivå sammenlignet med Akershus og landet. I 2015 ble det investert for 148 mill, og de største investeringene var påbygg på Løvenstadunet (demenssenter), kjøp av utleieboliger og bosetting av flyktninger, samt investeringer til vann og avløp.

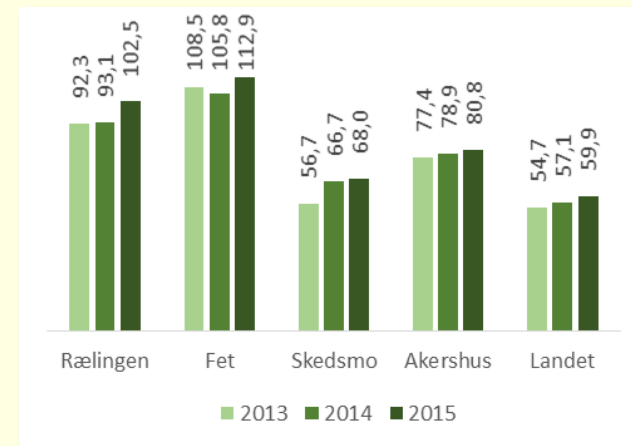
Samlet sett er Rælingen kommunes økonomi definert som solid, så vidt innenfor de anbefalte nivåene på sentrale nøkkeltall.

Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter
Kilde: SSB

Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter
Kilde: SSB

Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter
Kilde: SSB

Rådmann
Kommunalsjefer

Eiendomsenheten	Blystadlia skole og barnehage	Barnehageenheten Lilleborg og Torva	Kultur- og fritidsenheten	Enhet familie og helse	Kommunalteknikk
Organisasjonsenheten	Fjerdingby skole	Elgen barnehage		Hjemmebaserte tjenester	Utbyggingsservice
Rådmannskontoret	Løvenstad skole	Heimen barnehage		Institusjonstjenester	
Økonomienheten	Nordby skole	Løvenstad barnehage		Nav	
Øyeren IKT	Rud skole	Løvli barnehage		Tilrettelagte tjenester	
	Smestad skole	Mårbakken barnehage		Tjenestekontoret for helse og omsorg	
	Marikollen ungdomsskole	Sannum barnehage			
	Sandbekken ungdomsskole				

Trivsel

Livskvalitet

Folkehelse

Nærmiljø
Læring
Natur
Kultur
Tilhørighet
Mestring
Tverrfaglig
Folkehelsearbeid
Samhandling
Livsstil
Sunn
Trygghet

Folkehelsedagen ble arrangert i Marikollen i sammenheng med kulturuka. Rælingstrimmen ble gjennomført i samarbeid med frivillige foreninger og ildsjeler, med trimpostkasser ved turmål av ulik vanskelighetsgrad. Stolpejakten ble lansert i samarbeid med Orienteringsforbundet.

Trivselssenteret har mye aktivitet, er drevet på frivillig basis og er et viktig folkehelseiltak for eldre.

Det legges vekt på nært samarbeid med lag og foreninger i arrangementer, som bygges opp rundt lokale arenaer som Marikollen kultursal, Marikollen idrettsanlegg, og kulturminner som Rælingen bygdetun og Sandbekkstua. Vi har tro på at det styrker tilhørigheten og bidrar til integrering og aktiv deltakelse i nærmiljøet.

Kommunen er et Lokalsamfunn med MOT. Fritidsarena (korps, fotball og ungdomshus) og skole deltar aktivt.

Rælingen kulturråd, Rælingen idrettsråd og Rælingen friluftsråd er fellesorganer som representerer lag, foreninger og organisasjoner, og skal fremme interesser og arbeide for utvikling og tilrettelegging på sine arenaer. Rælingen friluftsråd er nyetablert i 2015 og med 7 medlemsorganisasjoner.

Prosjektet IMIID (*Inkludering og mangfold i idretten*) arbeider for å inkludere barn og unge med flerkulturell bakgrunn i idretten, som vil bidra til at flere minoritetspråklige foreldre deltar som aktive bidragsytere.

Vedtatt veileder skal sikre at nærmiljøanleggene ved skolene blir ivaretatt og at de utvikles slik at det skapes gode arenaer for elever og uorganiserte på kveldstid.

Planprogrammet til *Kommunedelplan idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv* ble vedtatt. Planen skal bidra til å konkretisere kommunens visjon, sikre langsiktig styring og helhet i anleggsutbyggingen, samt belyse dagens og fremtidige aktivitetsmuligheter i kommunen.

Revisjon av *Kommunedelplan trafiksikkerhet* har vært under slutføring i 2015, med fysiske tiltak og mål om å bli godkjent som trafiksikker kommune etter kriterier fastsatt av Trygg Trafikk.

Ordningen *Aktivitet for alle* er opprettet, med mål om å integrere mennesker med lettere psykiske lidelser ved tildeling av faddere i kommunens lag og foreninger.

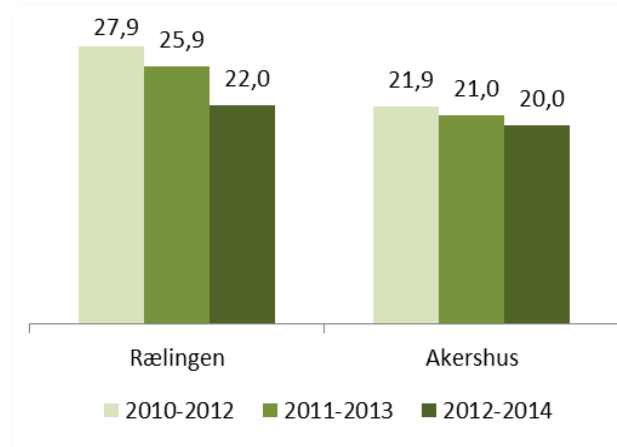
Ferie- og aktivitetstilbud gis gjennom *Nasjonal tilskuddsordning mot barnefattigdom* til barn og unge med begrensede økonomiske forutsetninger.

Strategi for mottak og inkludering av flyktninger er vedtatt, med en beskrivelse av vurderinger og tiltak for å sikre godt samarbeid med den enkelte flyktning om felles mål om selvstendighet. Rælingen har blitt trukket fram som eksempel på godt bosettingsarbeid.

SafiR (Samordning av forebyggende tiltak for barn og unge i Rælingen) følger opp vold, psykisk helse og aggresjon blant ungdom. Det er tett dialog med politiet ved mistanke om rus og kriminalitet, og psykisk helse er tema i undervisningsopplegg for 9. trinn. Det gis støtte til rusfrie arrangementer og gjennomføres ferdighetstrening for ansatte i skoler, barnevern og forebyggende helse for håndtering av aggresjon og vold blant ungdom.

Det arbeides med forebyggende tiltak mot frafall i videregående skole gjennom tverrfaglig innsats, oppfølging av en fraværsvileder og statlige prosjektmidler til dedikerte stillinger. *Strategi for skoleeier* fokuserer også på skolenes fraværsoppfølging.

Statistikk viser at elevene fra Rælingen har noe høyere frafall i videregående skole enn gjennomsnittet for Akershus, men det har vært en positiv trend i Rælingen.

Andel ungdom med frafall i videregående skole
Kilde: Folkehelseinstituttet/Kommunehelsa statistikkbank

Transport Utbygging

Utvikling Areal Klimahensyn Energi Natur

Klima

Transportutvikling

Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus ble vedtatt i Akershus fylkesting og Oslo bystyre i desember 2015. Planen legger opp til at den forventede befolkningsveksten skal håndteres gjennom et mer konsentrert utbyggingsmønster og en større satsning på kollektivtransport, sykkel og gange.

Kommuneplanens arealdel ble vedtatt i august 2015. Før vedtak av planen ble det i juni gjennomført en mekling med Fylkesmannen, fylkeskommunen og Statens vegvesen vedrørende innsigelser knyttet til planforslaget. Vedtak ble i tråd med meklingsresultatet.

Som følge av at det har blitt avsatt nye boligområder i kommuneplanens arealdel ble det varslet oppstart av flere reguleringsplaner i 2015:

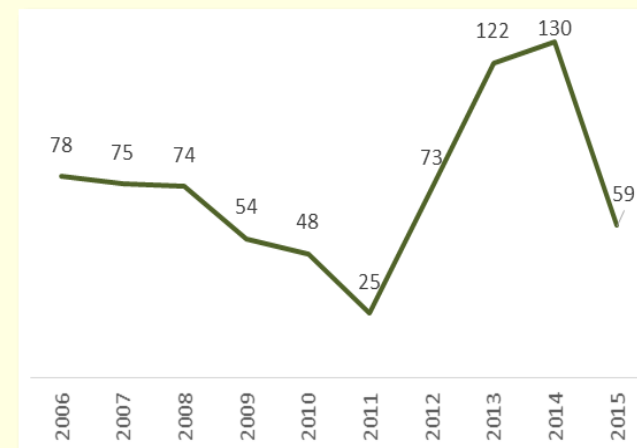
- Nord for Tristilvegen på Hektneråsen/Smestad
- Myrvoll sør inntil Smestad vest
- Hansefellåsen ved Fjerdingbykrysset.

I juni 2015 vedtok kommunestyret at det skal utarbeides områdereguleringsplan for Fjerdingby. Reguleringsplan for Marikollen idrettspark ble vedtatt og stadfestet etter markaloven. Arbeidet med reguleringsplan for Brudalsvegen har pågått.

Oppfølgingen av kommunens styringsmål og strategier for klimahensyn er konkretisert i *Kommunedelplan for klima og energi* vedtatt i august 2015. Fokus i utarbeidelsen av planen har vært å sikre kontinuitet og helhet i kommunens klimaarbeid. Planen legger opp til at kommunen de kommende årene skal jobbe med miljøledelse, herunder ha et godt system for oppfølging av planen og rapportering av kommunens klimapåvirkning.

Tilstandsrapport for natur og miljø ble vedtatt for første gang i 2015. Klima og energi er et sentralt tema i denne. Tilstandsrapporten skal synliggjøre kommunens innsats på natur og miljø ovenfor egen administrasjon, politikere og innbyggere, samtidig som den skal gi retning for videre arbeid innen dette feltet.

Det ble tatt i bruk 59 nye boliger i 2015. Dette er lavere enn de foregående årene, og også noe lavere enn forventet. Vi forventer at boliger som ikke ble ferdigstilt i 2015 vil komme i 2016, og det planlegges med en fortsatt høy gjennomsnittlig årlig utbyggingstakt på nivå med 2013 og 2014 i tiden framover.

Nye boliger tatt i bruk siste 10 år
Kilde: Utbyggingsservice

Marikollen idrettspark

Organisasjon

Tjenesteutvikling

Det foregår kontinuerlig utviklingsarbeid innenfor alle kommunens tjenester, med økt fokus på tverrfaglige bidrag. I 2015 ble det vedtatt én plan og to strategier knyttet til helse og omsorgssektoren: *Helse- og omsorgsplan*, *Strategi for velferdsteknologi* og *Strategi for mottak og inkludering av flyktninger*.

Helsestasjon for ungdom flyttet inn i nye lokaler på Fjerdingby helsestasjon.

Bygging av 32 institusjonsplasser og dagsenter med økt kapasitet er igangsatt på *Løvenstadunet*.

Tjenestekontoret for helse og omsorg har etablert kursene *Individuell plan* og *Grunnkurs* koordinator på fast basis, samt etablert *fadderordning* i samarbeid med kultur- og fritidsenheten.

Det er over tid samarbeidet på tvers av enheter og avdelinger for å finne gode forebyggende mestrings-tiltak.

I 2015 er *Rælingen dagaktivitetstilbud (DAT)* etablert gjennom sammenslåing av Aktivitetssenteret, Roas og Ressurssenteret til en felles avdeling med fokus på helhetlige og koordinerte tjenester.

Gjennom regjeringens *kompetanse- og rekrutteringsplan* er det fokus på å øke andelen med høyskoleutdanning i helse og omsorg.

Antallet *digitale skjemaer* og selvbetjeningsløsninger er økt for større grad av døgnåpen forvaltning. Fra 1. januar 2016 skal all kommunikasjon med innbyggerne og næringsliv i Rælingen, som tidligere har vært gjort per brev, skje digitalt, og *løsning for dette er tatt i bruk*.

For å øke satsningen på innovasjon er prosjektet IKT innovasjon og utvikling etablert og skal gå over to år.

Resultatledelse brukes som verktøy for å sikre helhet og sammenheng i styringssystemet, og det er gjennomført opplæring for avdelingsledere. Avdelingsledere er definert som det viktigste operative ledelsesleddet i kommunen, og de gjennomgår et modulbasert ledelsesprogram.

En ny intranettside *Best* på ledelse skal bidra til at kommunens lederambisjoner blir tydeligere for ledere og medarbeidere.

Høyere kompetansekrav som følge av *samhandlingsreformen* og større kompleksitet i tjenestebehovene gir større fokus på å rekruttere faglært arbeidskraft. Som del av prosjektet «*Sammen om en bedre kommune*» ble det i 2015 utarbeidet en overordnet *strategisk kompetanseplan* for kommunen. Målet med denne er å sikre at kommunen har riktig og tilstrekkelig kompetanse på kort og lang sikt i tråd med virksomhetens mål og oppgaver.

Det er gjennomført en evaluering av organiseringen av kommunen. Hovedtrekkene i evalueringen er at kommunen er veldrevet, med godt innarbeidet forståelse av vårt felles verdigrunnlag. Det beskrives også et stort potensiale i å involvere større deler av organisasjonen i målrettet utviklingsarbeid, samt at rådmannsgruppa i større grad må prioritere intern kommunikasjon for å få dette til.

I 2015 er det startet opp to fagskoleklasser i helsearbeiderfaget og barne- og ungdomsarbeiderfaget der til sammen 44 av våre ansatte er deltakere. Dette kurset er gratis for våre ufaglærte ansatte, og bidrar til å øke andelen fagarbeidere i kommunen.

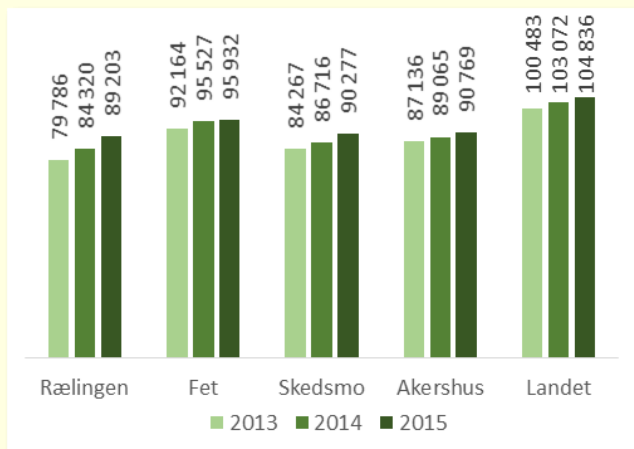
Prioritering av tjenesteområdene kan illustreres ved hjelp av netto driftsutgifter innenfor hvert tjenesteområde. Netto driftsutgifter er driftsutgifter etter at driftsinntekter som øremerkede tilskudd, brukerbetaling, etc. er trukket fra, og er dermed et uttrykk for hvor stor andel av kommunens frie inntekter som kommunen har valgt å bruke på ulike tjenesteområder. Netto driftsutgifter kan illustreres gjennom en fordeling på antall innbyggere i hver brukergruppe eller som andeler av kommunens totale netto driftsutgifter.

Økning i netto driftsutgifter i grunnskolen kommer som en følge av at skolene har fått tildelt økte rammer til helårsvirkning av ressurslærere i lesing og regning, styrking av særskilt ressurskrevende tjenester, utgifter til paviljonger på Løvenstad og Fjerdingsby og lønnsoppgjør.

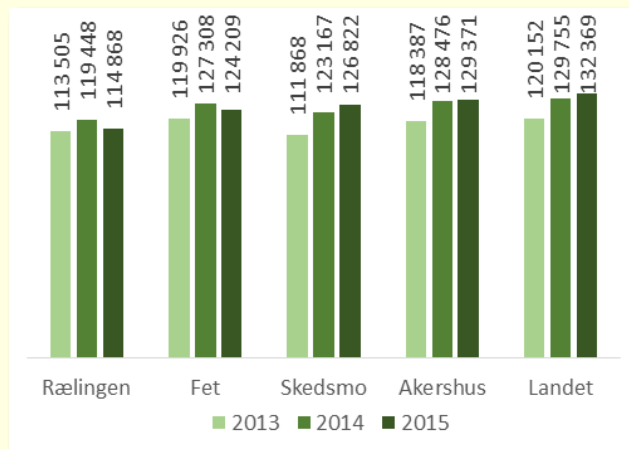
Sammenlignet med 2014 er det en reduksjon i netto driftsutgifter per barn i aldersgruppen 1-5 år for Rælingen kommune. Dette kan bl.a. forklares med prosentvis innsparing for barnehagene i 2015, samt at andelen barn i aldersgruppen 1-5 år har gått ned fra 2014.

I 2015 vedtok også staten en økning i maksimalsats for foreldrebetaling utover deflator, noe som medfører at en større andel av kostnadene nå dekkes av foreldrebetaling sammenlignet med tidligere år.

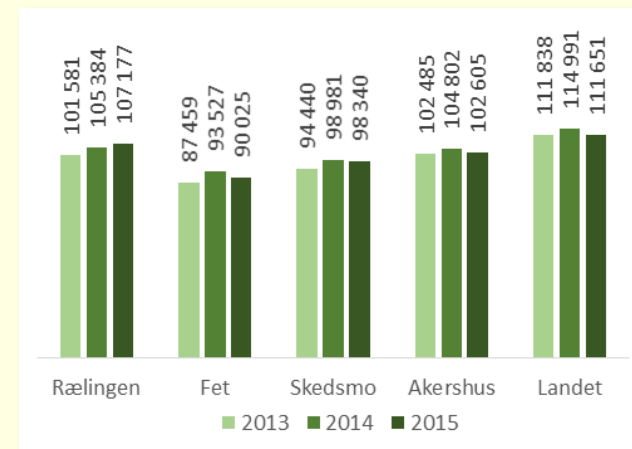
Det er gjort flere eksterne analyser av kostnadsnivået i helse og omsorg. Kostnadene på institusjonsplassene er høyere enn i flere av våre nabokommuner og også dekningsgraden på institusjonsplasser er noe høyere enn mange av de vi sammenligner oss med. Det har vært arbeidet med å finne riktig nivå på flere av tjenestene og bl.a. klagesaksbehandlingen er veiledende for hvilket nivå vi skal ligge på. Rælingen kommune har i 2015 hatt en økning i ressurskrevende tjenester, noe som også gir utslag på tallene. Samlet er det en klar oppfatning av at vi har gode helse- og omsorgstjenester i Rælingen.

Netto driftsutg. grunnskole pr. innb. 6-15 år
Kilde: SSB

Netto driftsutg. barnehage pr. innb. 1-5 år
Kilde: SSB

Netto driftsutg. pleie og omsorg pr. innb. over 67 år
Kilde: SSB

En fullstendig versjon av årsberetningen med vedlegg finnes på kommunens hjemmeside, under «*Planer og samfunn*».

Utgitt: April 2016
Design og foto: Rælingen kommune

RÆLINGEN KOMMUNE
Bjørnholthagan 6, 2008 Fjerdingby
Postboks 100, 2025 Fjerdingby
Telefon: 63 83 50 00
Epost: postmottak@ralingen.kommune.no
www.ralingen.kommune.no